

[Time:3.00 Hrs]

[Marks:100]

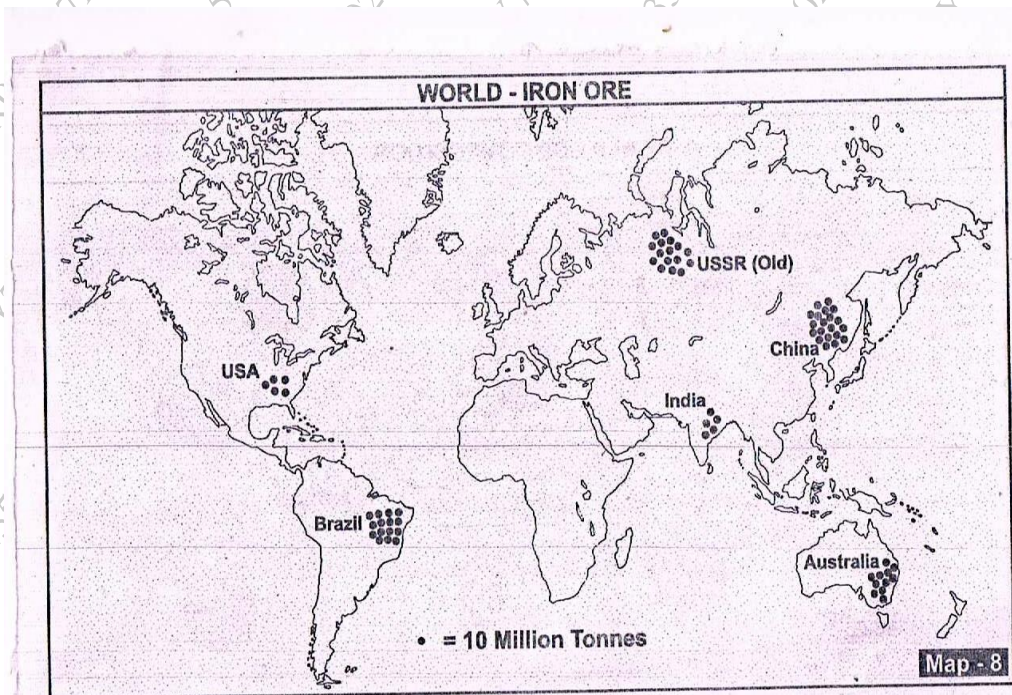
Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All question are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks.
 3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1

A) Study the world map given below and answer the following questions:

10

1. Name the theme and cartographic technique used to represent the theme?
2. What is the Iron ore production of India and USA?
3. What is the Iron ore production of Australia and Brazil?
4. Which continent having high and low production of Iron ore show in the map?
5. Write about Iron ore production of the world.

B. Name and Mark the following on the outline map of the world.

10

1. Industrial area of Japan	2. Longest railway line	3. Metropolitan city of India.
4. Rocky Mountains zone	5. Equatorial forests	6. low density population

7. Tropic of Cancer. 8. Bay of Bengal. 9. Sahara Desert.
10. Panama Canal.

Q.2 **Attempt any Two from the following.** 20

1. Explain, abiotic components of natural environment.
2. Explain function of Eco-system in brief.
3. Describe the Man –Environment relationship in brief

Q.3 **Attempt any Two from the following.** 20

- 1.Explain classification of resources with suitable example.
2. Explain conventional sources of energy in brief.
3. Explain management of water resource with suitable example.

Q.4 **Attempt any Two from the following.** 20

1. Explain the “Demographic transition theory “
2. Explain , world population growth in brief..
- 3.Explain, The World Happiness Index (WHI)

Q.5 **Attempt any Two from the following.** 20

1. Explain the concept of Urbanization.
2. Explain the concept of urban heat island.
3. Explain degradation of air and water resource in urban area in brief.

[वेळ: ३:०० तास]

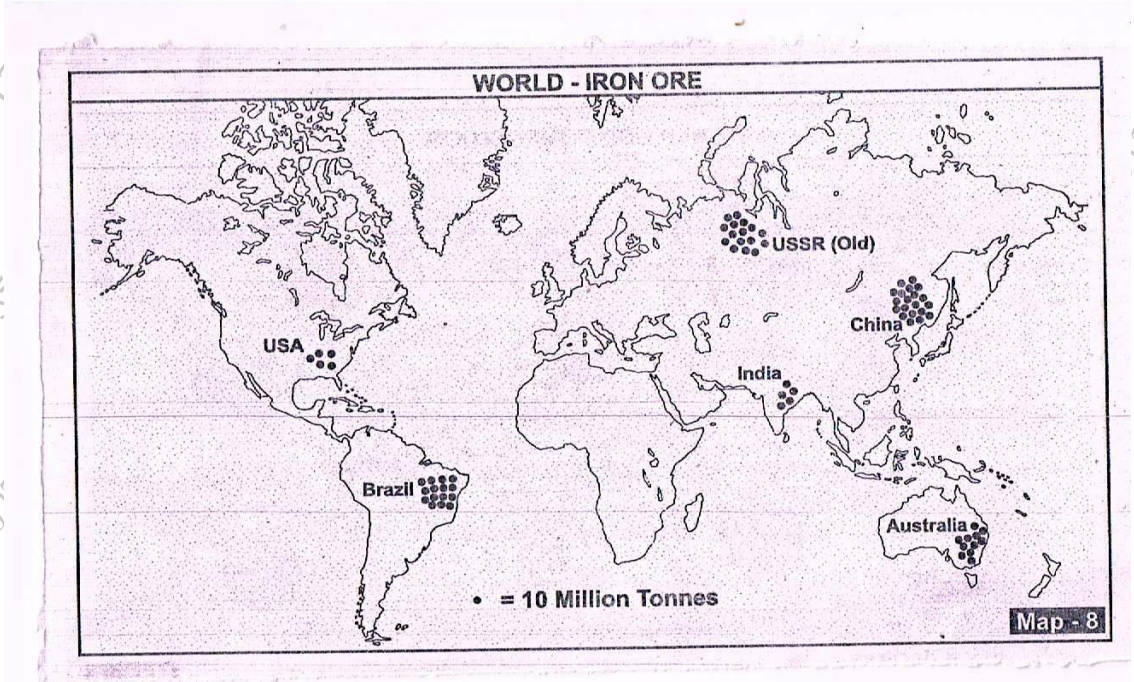
[गुण:१००]

- कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.
 सूचना: १ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २ उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.
 ३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

प्र.१

अ)तुम्हाला पुरविलेल्या जगाच्या नकाशाचा अभ्यास करून खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या

१०

- १.नकाशाची संकल्पना व कोणत्या नकाशाशास्त्रीय पद्धतीचा वापर केला आहे ते सांगा.?
- २.भारत व USA मध्ये लोह खनिजाचे उत्पादन किती आहे ?
३. ऑस्ट्रेलिया व ब्राझिल मध्ये लोह खनिजाचे उत्पादन किती आहे ?
४. नकाशामध्ये कोणत्या खंडात लोह खनिजाचे उत्पादन सर्वात कमी आणि सर्वात जास्त दाखविले आहे?
५. जागतिक लोह खनिजाचे उत्पादना बदल लिहा.

(ब) जगाच्या नकाशाच्या आराखड्यामध्ये खालील ठिकाणे दाखवून नावे लिहा .

१०

- १.जपानमधील औद्योगिक क्षेत्र
- २.जगातील सर्वात लांब रेल्वे मार्ग
- ३ भारतातील महानगर.

- 4 रॉकी पर्वत 5 . विषवृतीय अरण्ये 6.कमी लोकसंख्येची असणारे देश
7.कर्कवृत्त 8 .बंगालचा उपसागर 9.सहारा वाळवंट 10.पनामा कालवा . .

- प्र.२ खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाची उत्तरे लिहा. २०
- १ . नैसर्गिक पर्यावरणाचे अजैविक घटक स्पष्ट करा
 २. परिस्थितीकी कार्य थोडक्यात स्पष्ट करा.
 ३. मानव व पर्यावरण सहसंबंध स्पष्ट करा.
- प्र.३ खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाची उत्तरे लिहा. २०
- १.उदाहरनाच्या सहायाने साधनसंपत्ती सावित्तर वर्गीकरण करा .
 2. पारंपरिक उर्जा स्रोत थोडक्यात स्पष्ट करा.
 3. पाणी व्यावस्थापन उदाहरनाच्या सहायाने स्पष्ट करा
- प्र.४ खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाची उत्तरे लिहा. २०
१. लोकसंख्या संक्रमण सिदांत सपष्ट करा.
 - २.जागतिक लोकसंख्या वाढीबद्दल थोडक्यात लिहा
 - ३.जागतिक आनंदी निर्देशक (world happiness index)स्पष्ट करा.
- प्र.५ खालील पैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाची उत्तरे लिहा. २०
- १.शहरीकरणाची संकल्पना स्पष्ट करा
 - २.शहरी उष्ण बेट (HEAT ISLAND) संकल्पना स्पष्ट करा.
 ३. शहरी विभागातील हवा व पाणी या साधनसंपत्ती ऱ्हास थोडक्यात स्पष्ट करा.

